

ת"ד 8201/11-14 - מדינת ישראל נגד דן בר

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

ת"ד 8201-11-14 מדינת ישראל נ' בר

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשם דן בר ע"י עו"ד משה כהן

פסק דין

על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום, אני מרשיע אותו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

לפי העובדות בהן הודה הנאשם ביום 12.10.14 סמוך לשעה 07:00 נהג הנאשם ברכב פרטי מסוג פג'ו ברח' משה פלימן בחיפה והגיע לצומת עם רחוב ראול וולברג. הכביש במקום הוא דו מסלולי, מופרד על ידי שטח הפרדה בנוי, בכיוון נסיעת הנאשם 3 נתיבים, שניים לנסיעה ישר, והשמאלי לפנייה שמאלה. שדה הראייה שעמד ברשותו היה פתוח לפניו למרחק של 200 מטר. באותה עת, בכיוון הנגדי, ממול ולקראת רכב הנאשם, רכבה על אופניים גב' כהן גיל (להלן: "רוכבת האופניים"). הנאשם לא הבחין בה, לא נתן לה זכות קדימה, החל לבצע פנייה שמאלה מבלי לוודא שהדרך פנויה, חסם את דרכה וגרם להתנגשות. כתוצאה מהתאונה נחבלה רוכבת האופניים חבלות של ממש. היא עברה ניתוח וקיבוע ונגרמו לה פציעות קשות כמפורט בסעיף 5 לכתב האישום. כמו כן, נגרם נזק לרכב ולאופניים.

נוכח ריבוי תאונות הדרכים המתרחשות כמעט מדי יום ביומו וגובות את חייהם של קורבנות רבים, הביע בית משפט העליון את הצורך במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי אלו הנוהגים ברשלנות ובחוסר אחריות בכבישים (ראו: ע"פ 8382/03 חילף נ' מדינת ישראל, פ"ד נח (2) 139, 142-143 (2003); ע"פ 360/07 וייסמן נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 2007) שם, בפסקה 12; ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 2011) בפסקה 76). באופן דומה נקבע בע"פ 5787/04 שחאדה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 8.9.2004) כי:

"תאונות הדרכים המתרחשות בכבישי הארץ חדשים לבקרים בשל נהיגה רשלנית או פזיזה, גובות מחיר יקר מדי בנפש וכבר נפסק על-ידינו לא אחת כי אין מקום לענישה סלחנית מדי במקרים אלה ויש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור ומרתיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הראויה" (בפסקה 3 לפסק הדין).

טווח הענישה הנוהג בעבירות מסוג זה נע בין עונש פסילה של 6 חודשים ועד לעונש פסילה של 40 חודשים, כאשר בצד רכיב זה, נוהגים בתי משפט, לפסוק גם מאסר מקום בו רף הרשלנות שהפגין הנהג הוא גבוה ותוצאת התאונה היא

תוצאה קשה.

ברע"פ 3616/13 **רמו רז נ' מדינת ישראל**, נגזרו על הנאשם 8 חודשי מאסר ו-5 שנות פסילה לאחר שפגע בשני הולכי רגל ואחד הנפגעים נפצע פציעות קשות החמורה שבהן, פציעת ראש. חרף העובדה כי המדובר בנאשם שטרם מלאו לו 21 שנים ועבר לא מכביד, נדון לעונשים הנ"ל.

אשר לחובת הזהירות והחומרה היתרה שרואה בית המשפט, בהתנהגותו של נהג שנוהג ברשלנות, ופוגע ברוכב אופניים, שרוכב על הכביש, אני מבקש להפנות לרע"פ 6579/12 **דוד אוהיון נ' מדינת ישראל**, שם נהג הרכב סטה עם רכבו לשול הימני, ופגע בשני רוכבי אופניים שרכבו בשול. שניהם נחבלו חבלות של ממש. בית המשפט עמד על חומרת הפגיעות שנגרמו לרוכבי האופניים ועל ההשלכות החמורות שיש לפציעות הללו עליהם, לאור העובדה שהם נמנים על צמרת הספורטאים בענף הרכיבה על אופניים, ועל עברו של הנאשם. לאור כל אלה, גזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל ו-5 שנות פסילה לצד עונשים נוספים.

נסיבות ביצוע העבירה מפורטות בעובדות כתב האישום, ומלמדות על רשלנות גבוהה מצד הנאשם, אשר לפי הודאתו שלו, ללא סיבה סבירה, לא הבחין ברוכבת האופניים, חרף העובדה שהיה לו שדה ראייה פתוח לפנים ממרחק של 200 מטר, החל לבצע את הפנייה שמאלה, מבלי לוודא שהדרך פנויה, חסם את דרכה וגרם לפגיעה קשה בה.

תוצאות התאונה אף הן אינן תוצאות קלות. לרוכבת האופניים נגרמו חבלות שונות, בין היתר שבר באף, שבר באגודל עם ריסוק, היא עברה ניתוח לקיבוע שבר, חתך עמוק במצח, שבר בארובת העין, קרע בטחול. יצוין כי נאלצה לעבור ניתוח בו בוצעה כריתת הטחול.

בנסיבות מצטברות אלה, נוכח דרגת הרשלנות שהפגין הנאשם ותוצאותיה של התאונה, העונש הראוי הוא עונש של פסילה ממושכת לצד עונשים מרתיעים צופי פני עתיד. יחד עם זאת, אינני סבור שבנתוניו של הנאשם, אותם אפרט בהמשך, יש מקום להטיל עליו עונש מאסר אפילו הוא מותנה.

הסנגור המלומד, אשר טען כל אשר ניתן היה לטעון עבור שולחו, טען, כי הגם שלנאשם אחריות מלאה לקרות התאונה, ישנה מידה מסוימת, של אשם תורם, מצד רוכבת האופניים, המשליכה על עונש הפסילה באופן משמעותי. לטענתו, רוכבת האופניים רכבה ללא פנס דרך, לא ניתן היה להבחין בה בשל ראות לא טובה בשעת בוקר מוקדמת זו. הסניגור הפנה לחוות דעת מומחה מטעם הנאשם, אותה הציג בפני בית המשפט. לשאלת בית המשפט, הדגיש הסניגור, כי למרות האמור בחוות הדעת, היא מוגשת, אך לעניין הקלה בעונש, ובתמיכה בטענה, כי הייתה רשלנות תורמת מצד רוכבת האופניים, ואין בכך כדי לשמוט את הקרקע ביחס לאחריות הנאשם לאירוע ולהודאתו בעובדות כתב האישום. מנגד, הגישה המאשימה, ללא התנגדות מצד הסניגור, את תיק החקירה, לעיון בית המשפט, נוכח טענות הסניגור, וביקשה לדחות את טענותיו.

יצוין, כי בית המשפט העיר לסנגור, כבר במהלך הטיעון לעונש, כי לפי הדין, משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום, אין

הוא יכול לטעון כנגד ההודאה, ואין הוא רשאי להציג ראיות או להסתמך על כאלה שסותרות את הודאתו.

בכתב האישום שבעובדותיו הודה הנאשם, מצוין, כי האירוע התרחש, בשעה 07:00, וכי הראות הייתה טובה, שדה הראייה היה פתוח לפנים, למרחק של 200 מטר (ראה סעיף 2 לכתב האישום). לכן, אין כל סיבה, שהנאשם לא יכל היה, להבחין ברוכבת האופניים, בשעת בוקר זו.

יצוין, כי עיון בתיק החקירה מלמד, כי גם חומר החקירה אינו מתיישב עם טענות הסניגור, שעה שהנאשם עצמו הבהיר בחקירתו, כי הראות היתה טובה, ולמרחק של 200 מ'. עוד עולה מחקירתו, כי הוא כלל לא הבחין ברוכבת האופניים, גם לאחר הפגיעה ברכב, וזאת למרות שרכבה מולו, כאשר נִיראותה, בתנאי הדרך הקיימים (שדה ראייה, ראות, מזג אוויר נאה, אור יום), לא יכולה להיות מוטלת בספק, לפי גרסת הנאשם עצמו.

בתנאי הדרך הללו, תומכים גם יתר הראיות שבתיק, לרבות דוח בוחן התנועה. בנוסף, חומר החקירה מלמד, כי הנאשם הגיע בנסיעה רצופה וביצע את הפניה מבלי שהאט ובחן את התנועה בטרם חצה אותה וביצע את הפניה תוך שחסם את דרכה של רוכבת האופניים, וגם לאחר המיפגש התאונתי עימה, לא הבחין בה עד שיצא מרכבו, וראה אותה זבה דם מוטלת על הריצפה.

רוכבי אופניים אינם שקופים בדרך. חובה על נהגים לשים ליבם אל רוכבי אופניים, להבחין בהם, לנהוג בזהירות רבה בסביבתם ולהתחשב בהם. עוד ראוי להדגיש, כי נהג רכב בכלל, ובכלל זה הנאשם, אמור לבחון את הדרך שבפניו, במיוחד כאשר הוא מגיע לצומת, חוצה אותה או מבצע פנייה ימינה או שמאלה. עליו לוודא, כי התנועה מאפשרת ביצוע פנייה כזו בביטחה, שאין הולכי רגל, או תנועה אחרת, של מי ממשתמשי הדרך, שאותה הוא עלול לסכן, באם יכנס לצומת וביצע את הפניה. זוהי חובת זהירות מושגית החלה על כל נהג, בכל אתר ואתר, כשהוא משתמש בדרך. חובה זו מתגברת בכל הנוגע למשתמשי הדרך הפגיעים יותר, כגון: הולכי רגל, רוכבי אופניים, החשופים לסכנה גדולה יותר לחייהם, במקרה של פגיעת רכב, וכן במקרה בו נהג מתקרב למעבר חציה או מבצע פניה, בצומת, בתנועה החוצה בפניו, כבמקרה דנן.

לדאבון הלב, הנאשם לא נהג כך, תרתי משמע, שעה שהגיע בנסיעה רצופה, ביצע פנייה שמאלה, ולמרות שרוכבת האופניים הגיעה ממולו, לא הבחין בה, חסם את דרכה, וגרם לה לפציעות קשות. המחוקק נתן משקל לשליטת הנאשם בכל הנוגע לביצוע העבירה (סעיף 40ט (א) (7) לחוק העונשין). כאן, השליטה המלאה של הנאשם היתה על התרחשות האירוע התאונתי. לו היה בוחן היטב את הדרך שבפניו, היה מבחין ברוכבת האופניים, מאט את נסיעתו, ומבצע את הפניה רק לאחר שחלפה על פניו.

בנסיבות מצטברות אלה, הניסיון להטיל על רוכבת האופניים את האחריות, ולטעון כי רוכבת האופניים - מי שהיתה קורבן התאונה ונפצעה פציעות קשות ביותר - היא זו שהייתה רשלנית, או תרמה לקורות התאונה, הוא ניסיון נעדר תשתית ראייתית ומעיון בתיק, אף סותר תשתית ראייתית זו.

יודגש, כי ככל שהנאשם רצה לחלוק על עובדות כתב האישום, הרשות הייתה נתונה בידיו, לנהל משפט הוכחות, על מנת שהעובדות תתבהרנה לאשורן, ובית המשפט יקבע ממצאים לאורן. בית המשפט הבהיר זאת במהלך שמיעות הטיעונים לעונש חזור והדגש. ברם, משבחר הנאשם להודות בעובדות כתב האישום, אין הוא יכול להישמע בטענות הסותרות אותן.

אחרי שאמרנו כל אלה, ולמרות חומרת האירוע, יש לשקול כל מקרה לגופו ונסיבותיו, ושומה על בית המשפט, לבחון, לעולם, גם את נסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם, שעה שהוא בא לגזור את דינו;

מדובר בנאשם בן 76.

הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה משנת 1965, וצבר לחובתו 17 הרשעות קודמות, ביניהן עבירות מהירות, אי ציות לתמרורים, אי מתן זכות קדימה להולכי רגל, חגורת בטיחות, העבירה האחרונה בגין מהירות מופרזת משנת 2002.

זוהי לו מערבותו הראשונה בתאונת דרכים ופעם ראשונה בה הוא מובא לדין.

הנאשם מסר, כי האירוע השפיע עליו קשות, הוא חווה את הטראומה של הפגיעה ברוכבת האופניים יום יום, ובשל החשש, שמא יסתבך שוב באירוע דומה, הוא וויתר על הנהיגה, ואף מכר את הרכב.

הנאשם הודה באמור בכתב האישום, וחסך מזמנו של בית המשפט. חשוב מכך, הוא חסך את הצורך בהבאתה של רוכבת האופניים למתן עדות, על כל הטירח, הסבל ואי הנוחות, שהיה בדבר, עבודה, נוכח פציעותיה הקשות.

נתונים אלה יש לקחת בחשבון בגזירת העונש בתוך מתחם העונש ההולם.

הבהרתי לעיל, כי אינני סבור כי בהינתן נסיבות אלה של הנאשם, במיוחד גילו וותק הנהיגה שלו אל מול עברו התעבורתי, יש מקום להשית עליו מאסר מותנה. הנני ער לכך שמדובר בהסדר טיעון, הכולל מרכיב זה, אך במסגרת ההסכמה, הותירו הצדדים את כל מרכיבי הענישה, לשיקול דעתו של בית המשפט. היינו, לפי ההסכמה, הצדדים מסרו לבית המשפט את מלוא שיקול הדעת, באם להטיל מאסר, להימנע ממנו או לקבוע מרכיב אחר. לכן, חלף המאסר המותנה, ראוי יותר, בנסיבות הענין, להשית על הנאשם, פיצוי סביר, שישקף, לצד מרכיבי הענישה, מרכיב מוחשי כלכלי על הנאשם, בפיצוי הנזקים שגרם ברשלנותו, לרוכבת האופניים, במיוחד לאור העובדה שהצהיר, כי הוא ויתר על הנהיגה ומכר את הרכב. העובדה שחברות הביטוח שיפו או ישפו את רוכבת האופניים ויטיבו את נזקיה אינה עילה להימנע מהטלת פיצוי במסגרת ההליך הפלילי.

לפיכך, לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הצריכים לענין, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

8 חודשי פסילה בפועל.

הנאשם יפקיד את רשיונו בתיק בית המשפט עד ולא יאוחר מיום 20/7/15 שעה 09:00 שאז תכנס הפסילה לתוקפה. מובהר לנאשם, כי גם אם לא יפקיד את הרשיון, הוא פסול מלהחזיק רשיון, מלקבל רשיון, ומלנהוג על כל כלי רכב מנועי - הכל מהמועד הנ"ל. אך פסילתו לא תימנה עד אשר לא יבצע הפקדה כאמור.

4 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים.

קנס בסך 2000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים. פיגור יעמיד את מלוא הקנס לפרעון מיידי ויפעיל את צו המאסר שלצידו.

חלף הטלת מאסר מותנה, אני מוצא לחייב את הנאשם בפיצוי רוכבת האופניים, עדת תביעה מס' 2, בפיצוי בסך 5000 ₪ אשר ישולם ב- 3 תשלומים.

כל תשלום שישולם לתיק ינותב תחילה לטובת הפיצוי ורק לאחר מכן יזקף לטובת הקנס.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בחיפה.

ניתן היום, כ"ח תמוז תשע"ה, 15 יולי 2015, בהעדר הצדדים.